

Kære Havevenner.

Så er vi kommet ind i den første efterårsmåned, og det kan mærkes. Det er mørkere om morgenen, og det er slut med de lange aftener, hvor der arbejdes i haven til sent. Duggen ligger i skyggen tungt på blade og græs langt op på dagen, og selvom sandaler derfor skal udskiftes med tættere sko, så er der også en særlig stemning i en tidlig efterårshave.

HAVESELSKABET

Det er så her i september, at man skal forberede forårets blomsterflor ved at sætte nye løg. Vil man have et større udvalg og mere specielle arter, sorter og farver, så tag forbi plante-skolen eller købe på nettet. Se også <https://shops.mailmak.com/haven>. Forårsløgene er ikke kun til glæde for os mennesker, men også for insekterne. Når de kommer frem fra deres vinterskjul i det tidlige forår, er det vigtigt, at der er blomster med masser af pollen og nektar til dem.

September er også tidspunktet, hvor du kan omlægge og nyplante staudebede. Når man anlægger helt nye bede, skal man helst have plantet stauderne først, inden man lægger løg af forårsløgløblomster. Lægger man dem nu og planter senere, kræver det en nøje planteskitse eller markering af, hvor der er lagt løg. Søndag d. 13. september er det "Havens dag", og det bliver blandt andet markeret i havecentre over hele landet. Så tag forbi dit lokale havecenter og bliv klogere på hvilke planter, der er har deres helt egen nytteværdi i naturen - **og få en gratis plante.**

Mangler du inspiration til nye bede så se f.eks. lige her <https://haveselskabet.dk/alliumbed> eller kom til **Havens Dag** på **Havlykke Planteskole, Pærgårdsvej 9, Sønderby, 7130 Juelsminde.** hvor det også er her du kan møde os fra bestyrelsen, til en lille havesnak – det er på **søndag den 13. september kl. 9-16.**

Havens Dag 2020

"Lad haven ånde"

Søndag den 13. september 9-16

Havlykke Planteskole, Pærgårdsvej 9, 7130 Juelsminde

En have til planter, insekter, dyr og mennesker

En frodig have med store planter øger havens evne til at ånde. Den livsnødvendige fotosyntese, hvor CO₂ omdannes til ilt og kulstof (samt energi) sker hver gang der findes en celle med grønkorn.

Antallet af celler, der kan hjælpe med at ånde øges i takt med, at der plantes flere og flere planter. Kraftige og hurtigtvoksende stauder, frugttræer og frugtbuske, rosenbuske, slyngende klematis, sommerblomster og krydderurter. Alle planter laver fotosyntese – selv græsplænen hjælper til.

Havens Dag afholdes for 29. gang. Alle år har Ulla, Carl Magnus og deres dygtige personale på Havlykke Planteskole gjort en ekstra indsats på Havens Dag for at hjælpe os med at kickstarte plantesæsonen – det er her i september og de følgende efterårsmåneder, at det er rigtig godt at plante haven til med flere træer, buske, stauder, roser, frugtbuske, frugttræer og stedsegrønne planter. Planteskolen har sat fokus på, at forårets og sommerens aktiviteter med at plante i haven, godt kan holde ved, selvom dagene er blevet kortere og termometret viser noget lavere temperaturer og er fyldt til bristepunktet med et ekstrastort sortiment, så det er oplagt at plante nyt i efteråret.

En 10 hektar stor kornmark laver også fotosyntese, men når der kun står én type afgrøde, så er marken ikke så populær for insekter og dyr. Hvis haverne kun består af græsplæne og bøge- eller ligusterhæk, så er der heller ikke så interessant at være, hvis man som bi er på jagt efter pollen og nektar.

Plant derfor mange forskellige planter. Planter, der allerede i det tidlige forår blomstrer, planter der blomstrer hele sommeren og planter, der også i det sene efterår har evnen til at danne blomsterknopper, der springer ud og hjælper insekterne med føde.

Kom til Havens Dag og få inspiration og vær med i konkurrencer

Vi fra havekredsen, er som vanlig at finde i kaffe/kage afdelingen, hvor vi er klar til en havesludder om de erfaringer, vi har gjort os, det kan jo være vi kan give en idé videre.

”Lad haven ånde”

Planternes dag/uge!

Grundet Covid-19 bliver Planternes Dag ikke afholdt som det plejer. Men i hele uge 38 (15.-20. september) kan man komme til havedage på Glud Museum.

I denne uge vil der være bodholdere, som sælger spændende planter og haveudstyr, der vil være rundvisninger i haverne, smagsprøver mm.

Find programmet her: <https://gludmuseum.dk/planternes-uge/>

Planternes dag, et plantemarked i smukke historiske rammer.

Pæoner, græsser, løg, hosta og stauder for enhver smag, det og meget mere kan man finde i de mange stande til Planternes dag på frilandsmuseet i Glud. Her er mulighed for en skøn dag, hvor man kan kombinere planteindkøb med et inspirerende museumsbesøg og få viden om nye og gamle planter, sorter og haveanlæg.

Professionelle står side om side med private haveentusiaster og deler ud af viden og gode råd, og selvfølgelig et udvalg af smukke og spændende planter. Her er mulighed for at unikke fund, gode tilbud og kompetent rådgivning. Haveselskabet - Bjerre Herred står klar til en havesnak søndag den 20. september.

De historiske haver på museet står frodigt med gamle sorter af grøntsager, blomster og nytteplanter. Gå en tur gennem den store køkkenhave, hvor sommerfuglene sidder tæt på krydderurterne, eller se flotte bed med smukke georginer bag den firlængede bindingsværksgård Badensminde. I de historiske huse er der arbejdende værksteder, hvor man kan opleve trædrejeren, smeden og væveren, eller se de fine håndarbejder blive lavet, såsom kniplinger, broderi og orkering. Melder sulten sig under indkøbene, kan man få en kop kaffe og hjemmelavede lækkerier i madteltet.

Har du overskud af planter, stiklinger eller andet haverelateret som du ønsker af sælge til andre haveentusiaster? Så send en mail til formidlingsinspektør Christina Fauriskov på cfp@gludmuseum.dk eller ring på tlf. 75683082 og hør om muligheden for at få en stand.

Glud Museum, Museumsvej 44, Glud, 7130 Juelsminde

Hele uge 38 (15. - 20. september 2020)

Vi glæder os til at se jer – husk at alle er hjertelig velkomne til alle vores arrangementer – så tag din nabo under armen!

Med venlig hilsen

Haveselskabet - Bjerre Herred

